

Krzysztof Kuszewski, Mirosław P. Czarkowski

RÓŻYCZKA W 1996 ROKU

W roku 1996 liczba zachorowań na różyczkę wynosiła 79 286 (tab. I), co stanowi wzrost o 21 935 (38,2%) w stosunku do roku 1995. Zapadalność ogółem w kraju wyniosła 205,3 na 100 000 ludności. Zwiększony, w stosunku do ostatnich lat, procentowy udział zachorowań zarejestrowanych w II półroczu (28,5%; w 1995 r. 18,5%; w 1994 r. 21,4%) zapowiadał dalsze podnoszenie się fali zachorowań w 1997 r.

Wyraźny wzrost zachorowań w porównaniu z 1995 r. miał miejsce na obszarze 35 województw, przy czym w woj. kieleckim zanotowano wzrost ponad 6-krotny, a w białkopodlaskim, tarnobrzeskim i przemyskim 5-krotny.

Tabela I. Różyczka w Polsce w latach 1990-1996.

Zachorowania i zapadalność na 100 000 mieszkańców wg województw.

Województwo (St. - stołeczne; M. - miejskie)	Mediana 1990-1994		1995		1996	
	zach.	zapađ.	zach.	zapađ.	zach.	zapađ.
1	2	3	4	5	6	7
POLSKA	59 425	155,4	57 351	148,6	79 286	205,3
1. St. warszawskie	1 351	56,0	1 527	63,2	884	36,6
2. Białkopodlaskie	172	56,4	47	15,2	241	77,9
3. Białostockie	629	89,9	365	52,1	944	134,8
4. Bielskie	947	103,7	570	62,2	2 565	278,9
5. Bydgoskie	2 953	261,9	1 068	94,4	2 580	227,8
6. Chełmskie	76	30,7	45	18,0	57	22,8
7. Ciechanowskie	381	88,8	308	70,6	829	190,0
8. Częstochowskie	1 492	190,8	1 086	138,9	1 081	138,3
9. Elbląskie	571	116,7	1 243	253,1	3 840	780,4
10. Gdańskie	1 696	117,1	1 096	75,5	1 414	97,0
11. Gorzowskie	890	177,5	684	134,2	1 379	269,7
12. Jeleniogórskie	522	99,7	2 107	402,0	837	159,7
13. Kaliskie	604	84,8	432	59,9	516	71,5
14. Katowickie	5 475	138,4	8 951	227,6	11 618	296,2
15. Kieleckie	1 827	160,9	389	34,2	2 426	213,6
16. Konińskie	248	52,8	324	67,6	1 236	257,6
17. Koszalińskie	1 129	219,0	1 381	265,1	2 037	389,7
18. M. krakowskie	1 660	134,6	874	70,5	1 820	146,5
19. Krośnieńskie	348	69,2	477	94,3	463	91,3
20. Legnickie	844	161,5	663	126,7	356	67,9

1	2	3	4	5	6	7
21. Leszczyńskie	544	138,3	301	75,9	1 182	297,4
22. Lubelskie	456	44,9	208	20,3	530	51,6
23. Łomżyńskie	98	27,7	103	29,1	385	108,9
24. M. łódzkie	836	74,1	8 837	790,3	486	43,7
25. Nowosądeckie	1 212	168,6	725	99,3	1 354	184,2
26. Olsztyńskie	1 319	171,9	1 222	158,6	1 802	233,1
27. Opolskie	1 857	182,5	1 747	170,2	3 738	364,8
28. Ostrołęckie	334	82,5	1 433	351,3	130	31,8
29. Piłskie	467	96,9	1 201	243,7	2 195	443,7
30. Piotrkowskie	695	107,8	2 169	336,7	3 279	509,4
31. Płockie	406	77,9	860	164,8	98	18,8
32. Poznańskie	2 244	167,0	4 922	364,0	10 258	757,1
33. Przemyskie	159	38,5	135	32,6	672	162,0
34. Radomskie	1 674	219,7	611	80,1	576	75,4
35. Rzeszowskie	531	73,1	258	34,6	305	40,8
36. Siedleckie	276	42,3	196	29,6	90	13,6
37. Sieradzkie	637	154,7	208	50,4	495	119,9
38. Skierniewickie	198	46,8	754	178,0	232	54,8
39. Słupskie	1 340	317,2	858	201,7	785	183,9
40. Suwałskie	308	63,7	110	22,7	432	88,8
41. Szczecińskie	2 559	262,8	1 084	109,5	4 688	472,9
42. Tarnobrzeskie	973	159,9	366	60,1	1 849	303,5
43. Tarnowskie	779	113,7	574	83,0	766	110,3
44. Toruńskie	2 146	320,9	1 022	152,5	318	47,3
45. Wałbrzyskie	627	84,5	641	86,6	1 396	189,1
46. Włocławskie	440	102,4	216	49,7	96	22,1
47. Wrocławskie	1 003	88,3	2 198	193,3	3 134	275,4
48. Zamojskie	316	64,4	72	14,6	107	21,7
49. Zielonogórskie	465	70,3	683	101,5	785	116,3

Najwyższa zapadalność wystąpiła w woj. elbląskim (780,4), poznańskim (757,1) i piotrkowskim (509,4); najniższa w siedleckim (13,6) i w płockim (18,8).

Hospitalizowano 226 osób, co stanowi 0,29% zgłoszonych zachorowań. Zgonów nie odnotowano.

Zachorowania dzieci w wieku do 14 lat stanowiły około 95% wszystkich zarejestrowanych przypadków (tab. II).

Najczęściej chorowały dzieci 7-letnie (11,2% ogółu zachorowań). Zapadalność w tym wieku wyniosła w skali całego kraju 1 579,0; przy czym w miastach była ona 2,5-krotnie wyższa niż na wsi (odpowiednio: 2 148,9 i 820,1). W miastach zbliżoną zapadalność jak wśród 7-latków odnotowano też wśród dzieci o rok młodszych, tj. 6-letnich (2 131,9), na wsi – wśród starszych o rok, tj. 8-letnich (795,6).

Tabela II. Różyczka w Polsce w 1996 r.

Zachorowania, zapadalność na 100 000 ludności i udział procentowy wg wieku, płci i środowiska.

Wiek w latach	Mężczyźni			Kobiety			Miasto			Wieś			Ogółem		
	zach.	zapad.	%	zach.	zapad.	%	zach.	zapad.	%	zach.	zapad.	%	zach.	zapad.	%
0-4	7 392	607,1	18,1	7 262	627,6	18,9	11 774	916,3	19,4	2 880	264,3	15,5	14 654	617,1	18,5
0	467	212,2	1,1	500	241,0	1,3	690	300,2	1,1	277	140,1	1,5	967	226,2	1,2
1	1 189	515,1	2,9	1 108	504,3	2,9	1 727	708,5	2,8	570	275,7	3,1	2 297	509,8	2,9
2	1 410	574,1	3,5	1 390	593,7	3,6	2 219	854,2	3,7	581	264,1	3,1	2 800	583,6	3,5
3	1 784	702,5	4,4	1 692	699,9	4,4	2 851	1 063,3	4,7	625	274,7	3,4	3 476	701,3	4,4
4	2 542	951,7	6,2	2 572	1 012,4	6,7	4 287	1 512,7	7,1	827	347,8	4,5	5 114	981,3	6,5
5-9	18 600	1 280,1	45,5	19 452	1 409,6	50,6	29 550	1 829,1	48,7	8 502	698,3	45,8	38 052	1 343,2	48,0
5	2 997	1 089,4	7,3	3 075	1 177,4	8,0	4 935	1 666,0	8,1	1 137	473,6	6,1	6 072	1 132,3	7,7
6	4 061	1 453,6	9,9	4 045	1 528,7	10,5	6 525	2 131,9	10,7	1 581	664,5	8,5	8 106	1 490,1	10,2
7	4 372	1 510,4	10,7	4 534	1 651,3	11,8	6 922	2 148,9	11,4	1 984	820,1	10,7	8 906	1 579,0	11,2
8	3 718	1 242,2	9,1	4 024	1 415,5	10,5	5 779	1 715,5	9,5	1 963	795,6	10,6	7 742	1 326,6	9,8
9	3 452	1 114,3	8,4	3 774	1 277,8	9,8	5 389	1 521,0	8,9	1 837	732,4	9,9	7 226	1 194,1	9,1
10-14	11 514	671,9	28,2	9 674	589,0	25,2	15 636	767,1	25,7	5 552	421,3	29,9	21 188	631,3	26,7
15-19	2 619	158,3	6,4	428	27,0	1,1	2 024	98,6	3,3	1 023	86,1	5,5	3 047	94,0	3,8
20-24	328	22,0	0,8	397	27,7	1,0	526	29,0	0,9	199	17,9	1,1	725	24,8	0,9
25-29	179	14,1	0,4	453	37,3	1,2	461	30,9	0,8	171	17,3	0,9	632	25,5	0,8
30-34	115	8,8	0,3	372	29,4	1,0	366	23,3	0,6	121	12,1	0,7	487	19,0	0,6
35-39	57	3,6	0,1	218	14,1	0,6	219	10,8	0,4	56	5,1	0,3	275	8,8	0,3
40-44	35	2,2	0,1	104	6,4	0,3	109	5,0	0,2	30	2,9	0,2	139	4,3	0,2
45-49	13	0,9	0,0	33	2,3	0,1	35	1,8	0,1	11	1,3	0,1	46	1,7	0,1
50-54	3	0,4	0,0	13	1,4	0,0	13	1,1	0,0	3	0,5	0,0	16	0,9	0,0
55-59	3	0,4	0,0	3	0,3	0,0	4	0,3	0,0	2	0,3	0,0	6	0,3	0,0
60 i >	9	0,4	0,0	10	0,3	0,0	14	0,4	0,0	5	0,2	0,0	19	0,3	0,0
Ogółem	40 867	217,5	100,0	38 419	193,8	100,0	60 731	254,1	100,0	18 555	126,0	100,0	79 286	205,3	100,0

Przez ostatnie kilka lat zmieniała się relacja pomiędzy zapadalnością na różyczkę wśród kobiet i mężczyzn, co wynikało z wprowadzenia w 1988 roku szczepień 13-letnich dziewcząt (w ramach programu zwalczania różyczki wrodzonej). W roku 1996 po raz pierwszy nie zaobserwowano zmiany proporcji zapadalności między kobietami i mężczyznami.

W 1996 r. zapadalność wśród mężczyzn ogółem była wyższa od zapadalności wśród kobiet o ponad 12%, tak jak w 1995 r. (w 1994 r. wyższa o ok. 11%; w 1993 r. o 5%) – wzrost zapadalności wśród roczników dziewcząt objętych szczepieniem był jednak zdecydowanie niższy niż wśród chłopców w tym samym wieku (u dziewcząt/kobiet 15–19 lat wzrost o około 30% w porównaniu do 1996 r., z 20,7 do 27,0; u chłopców/mężczyzn o ok. 90%, z 84,6 do 158,3; stosunek zapadalności w 1996 r. jak 6:1).

W roku 1996 zaszczepionych przeciw różyczce było 316022 dziewcząt urodzonych w roku 1983 (95,7% w skali całego kraju, od 84,8% w woj. elbląskim do 99,8% w kaliskim i olsztyńskim) i 211152 dziewcząt urodzonych w roku 1984 (66,0% w skali kraju, od 0% w woj. ciechanowskim do 99,6% w olsztyńskim).